

ŠUMAVSKÉ

osmdesátky a devadesátky

Královský hvozd • Železnorudsko • Prášílsko
Srnsko a Mouřenec • Vojenský újezd Dobrá Voda

Věra a Jiří Mátlovi, Zdeněk Šmída

OBSAH

KRÁLOVSKÝ HVOZD	7
ŽELEZNORUDSKO	59
PRÁŠILSKO	99
SRNSKO A MOUŘENEC	131
VOJENSKÝ ÚJEZD DOBRÁ VODA	151
MAPY	188

KRÁLOVSKÝ HVOZD

Královský hvozď se vzhledem ke své atraktivnosti a dobré dostupnosti stal turisticky vyhledávanou částí Šumavy již koncem 19. století. Rychlý rozvoj cestovního ruchu byl bohužel po roce 1948 na čtyři desítky let přerušen. Královský hvozď od Červeného Dřeva a Svaté Kateřiny na severozápadě, přes údolí Chodské Úhlavy u Zadních Chalup, hraniční hřeben zvedající se nad osadou Hamry, Ostrý, Svaroh s Juránkovou chatou, přes Jezerní horu s kary obou jezer až po Alžbětín na jihovýchodě, to vše se stalo zapovězenou oblastí. V roce 1990 se otevřelo krátké časové „okénko“, kdy bylo možné některé dnes opět nepřístupné části Královského hvozdu bez postihu projít. Návrat nebyl ale všude možný, řada cest zmizela, krajinu změnily linie drátěných plotů a dalších opatření ochrany státní hranice.

Jezerní hora ze Svarohu v srpnu 1989

květen 1990 / K vidění byly i další překážky k zamezení průjezdu pojezdne techniky, a to protitankové jehly

květen 1990 / Nejtýpčtějším zabezpečením ochrany státní hranice byl však drátěný plot, nad kterým vystupovala pozorovatelná. Vojenské věže byly rozmístěny podél plotu tak, aby bylo vidět z jedné na druhou.

září 1988 / Dominantou obce Svatá Kateřina byly skladovací haly státního statku

březen 1994 / Většina zástavby obce Svatá Kateřina se zbourala, na zarostlé ruiny kostela bylo na začátku devadesátých let umístěno pietní místo

květen 1990 / Výhled z hraniční stezky na Malý a Velký Ostrý. Zelené moře mladého smrkového lesa ještě více vyrostlo, než jej zlikvidovala polomová a kůrovcová kalamita.

srpen 1989 / Ostrý byl v době studené války důležitým předělem, a tak tady jako i jinde na západní hranici byly k vidění nejen americké Cobry, ale občas i československý stroj Mil Mi-24

srpen 1989 / Časné ráno na Ostrém s pohledem na německou chatu. Nájemce chaty provozoval větrnou turbínu na dodávku elektřiny. Po ukončení nájmu se demontovala. Zatímco německé turistické útulny a chaty u státní hranice jsou udržované, ty české postihla zkáza.

červen 1990 / Důležité jsou bavorské bílé tyče, které zpřehledňují hranici. Ta běží krkolomně skalními útvary.

březen 1990 / Ve sněhu byly snáze viditelné stopy. Prašan se používal i k identifikaci hlídek ve strážném prostoru. Pohraničníci do sněhu vyšlapávali dohodnutá čísla, která se pravidelně měnila.

duben 1990 / Pohled z pozorovatelny na nekonečně se táhnoucí průsek s drátěným zátarasem. Místo linie železné opony mezi Zadními Hamry a státní hranicí se nachází u nynějšího vodního zámku Bílý potok, avšak průseky z obou stran již zaruůstají.

březen a duben 1990 / Když nebyl sníh, tak se pro odhalení stop narušitele osvědčil zoraný kontrolní pás

2. červen 1991 / Zvědavci přešlapují v místech budoucích traťových kolejí, které byly zřízeny později vlivem nárůstu železniční dopravy. I popularita společného nádraží byla zúročena – v roce 2017 získala stanice titul Nádraží roku.

červenec 1998 / Začátek obnovy kaple sv. Kříže

březen 1993 / Nejen na Hůrce, ale i u dalších zbořených domů osad se začaly objevovat tabulky s číslem popisným anebo jménem rodiny, která tady žila

PRÁŠILSKO

Pro značnou odlehlost od větších sídel, špatné cesty a nemožnost či problematickou kvalitu ubytování bylo Prášilsko dlouho turisticky opomíjeno. Příznivý vývoj nastartovaný během třicátých let 20. století byl přerušen poválečnými událostmi. Nevládné, rozpadající se Prášily prošly od roku 1990 neuvěřitelnou proměnou. Z Poledníku zmizelo rezavé monstrum stanoviště rádiového a radiotechnického průzkumu a zbytky věže se proměnily na vlnitou rozhlednu. Znovu se dá projít kolem Prášilského potoka k zaniklým osadám Horní Ždánidla a Gsenget a přes obnovený Frischův mostek až do Bavorska nebo k Prášilskému jezeru a dál, Javořími slatěmi k Javoří Pile a na Modravsko. Rozsáhlé polomy a jejich likvidace otevřely nádherné rozhledy z vrcholů Ždánidel, Poledníku a Oblíku.

Prášily v únoru 1992

- ▲ květen a červen 1991 / Podoba Šumavy se v průběhu staletí měnila – zalesnění a bezlesí se střídalo vlivem aktivit majitelů a obyvatelstva. Do procesu zasáhly i přírodní vlivy v podobě orkánů, vichřic a přemnožení kůrovoce. Záběr pořízený z vrtulníku i ze země dokládá tehdejší stav lesa u Prášilského jezera.

květen 1986 / Původní stodůlecký most byl v osmdesátých letech 20. století v dezolátním stavu

červenec 1991 / Na samém konci osmdesátých let 20. století byl opraven, avšak v současnosti je opět v rekonstrukci

▲ *červenec 1991 / Přední, Střední a Zadní Paště představovaly typické šumavské rozptýlené osídlení na větší ploše. Jednotlivé části na sebe navazovaly a byly promíchány loukami, pastvinami a lesy.*

